

**UCHWAŁA NR 221/XXVIII/17
RADY POWIATU BYDGOSKIEGO**

z dnia 22 czerwca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych do 2020 roku” za rok 2016.**

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 814, zm. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935.)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku” za rok 2016 - stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Bydgoskiego

Zenon Rydelski

Uzasadnienie

Uchwała Rady Powiatu Bydgoskiego Nr 46/IX/15 z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku” obliguje Starostę do przedstawiania Radzie Powiatu rocznego sprawozdania z realizacji programu w pierwszym półroczu każdego następnego roku. Realizując powyższą Uchwałę, Starosta przedkłada Radzie Powiatu sprawozdanie z realizacji programu w 2016 r., stanowiące załącznik do niniejszej Uchwały.

Załącznik do uchwały Nr 221/XXVIII/17
Rady Powiatu Bydgoskiego
z dnia 22 czerwca 2017 r.

***Sprawozdanie z realizacji
„Powiatowego Programu Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
do 2020 roku” za rok 2016***

Bydgoszcz, maj 2017

SPIS TREŚCI		Strona
I.	Informacja o bezrobociu w powiecie bydgoskim w 2016 roku	3
II.	Informacja o bezrobociu wśród osób niepełnosprawnych w powiecie bydgoskim	5
III.	Sprawozdanie z realizacji działań określonych w „Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku”	9
1.	Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	9
1.1	Pośrednictwo pracy	10
1.2	Współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy	11
1.3	Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES	12
1.4	Poradnictwo zawodowe	13
1.5	Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych	13
1.6	Współpraca z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych	14
2.	Rehabilitacja zawodowa oraz działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu	16
2.1	Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy	16
2.2	Organizowanie i finansowanie prac społecznie użytecznych	18
2.3	Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	19
2.3.1	Profilowanie bezrobotnych	23
2.3.2	Roboty publiczne	24
2.3.3	Staż	25
2.3.4	Szkolenia	25
2.3.5	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	26
2.3.6	Refundacja składek ZUS - Spółdzielnia Socjalna	26
2.3.7	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	27
3.	Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości	28
3.1	Pomoc konsultacyjno - doradcza	28
3.2	Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym	29
3.3	Promocja spółdzielni socjalnych	29
4.	Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych	30
4.1	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym	30
4.2	Podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych, poprzez szkolenia pracowników urzędu pracy	30
4.3	Likwidacja barier technicznych	31
4.4	Pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój	32
4.5	Możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami	33
-	ZAŁĄCZNIK 1. Statystyka	42
-	ZAŁĄCZNIK 2. Stawki, wskaźniki, progi	47

Informacja o bezrobociu w powiecie bydgoskim w 2016 roku

Rok 2016 charakteryzował się zauważalnym spadkiem poziomu bezrobocia. W okresie grudzień 2015r. - grudzień 2016r. stopa bezrobocia w powiecie bydgoskim spadła z poziomu 8,9% do 8,0%, co stanowi spadek o 0,9 pkt. proc.

Szczegółowe dane dotyczące stopy bezrobocia w kraju, województwie kujawsko - pomorskim i powiecie bydgoskim za 2016r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Stopa bezrobocia

okres	Polska %	województwo %	powiat bydgoski %
grudzień 2015	9,7	13,2	8,9
styczeń 2016	10,2	13,8	9,3
luty 2016	10,2	13,9	9,5
marzec 2016	9,9	13,5	9,0
kwiecień 2016	9,4	13,0	8,8
maj 2016	9,1	12,6	8,2
czerwiec 2016	8,7	12,2	7,9
lipiec 2016	8,5	11,9	7,9
sierpień 2016	8,4	11,8	7,9
wrzesień 2016	8,3	11,7	7,8
październik 2016	8,2	11,6	7,8
listopad 2016	8,2	11,7	7,9
grudzień 2016	8,3	12,1	8,0

Osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu bydgoskiego stanowiły w grudniu 2016r. - 28,23% ogólnej liczby klientów bydgoskiego urzędu pracy. W dniu 31 grudnia 2016r. liczba bezrobotnych wynosiła 3.152 osoby, co oznacza spadek na przestrzeni roku o 10,0% (w Bydgoszczy spadek o 9,0%).

Sytuacja na rynku pracy w powiecie bydgoskim w 2016 roku uległa znacznej poprawie, jednak nadal utrzymuje się niekorzystna struktura osób bezrobotnych, wg stanu na koniec grudnia 2016 roku:

- kobiety - stanowiły **57,5%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne do 30 roku życia - stanowiły **26,5%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia - stanowiły **13,1%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stanowiły **3,3%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,

- osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły **49,8%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - stanowiły **18,1%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia - stanowiły **29,4%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły **35,7%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego - stanowiły **16,1%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego - stanowiły **63,8%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia - stanowiły **22,2%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia - stanowiły **0,3%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego,
- osoby niepełnosprawne - stanowiły **5,8%** ogółu zarejestrowanych z powiatu bydgoskiego.

W okresie czterech miesięcy br. po początkowym wzroście zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu bydgoskiego. Na koniec kwietnia 2016r. liczba bezrobotnych mieszkańców powiatu wyniosła 3.102 osoby, czyli o 50 osób mniej niż pod koniec 2015 roku (tj. mniej o 1,6%) oraz o 355 osób mniej w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego (tj. mniej o 10,3%). Największą dynamiką zmian charakteryzowała się gmina Dąbrowa Chełmińska, gdzie na koniec kwietnia br. ubyło 8,1% bezrobotnych w porównaniu z końcem 2015 roku, gmina Osielsko (odpowiednio 7,6%), Nowa Wieś Wielka (odpowiednio 4,6%) oraz Dobrcz (odpowiednio 3,6%).

Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach

Gmina	Liczba osób bezrobotnych w dniu 31.12.2015r.	Liczba osób bezrobotnych w dniu 31.12.2016r.	Liczba osób bezrobotnych w dniu 30.04.2017r.
Białe Błota	442	393	386
Dąbrowa Chełm.	264	247	227
Dobrcz	333	305	294
Koronowo	1.266	1.034	1.053
Nowa Wieś Wielka	243	241	230
Osielsko	267	278	257
Sicienko	285	260	257
Solec Kujawski	401	394	398
powiat bydgoski	3.501	3.152	3.102

Informacja o bezrobociu wśród osób niepełnosprawnych w powiecie bydgoskim

Na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowanych było 206 osób niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie bydgoskim, w tym 183 osoby bezrobotne i 23 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Tabela 3. Poziom bezrobocia osób niepełnosprawnych w powiecie bydgoskim w 2016r.

Miesiąc		Bezrobotni			Poszukujący pracy		
		ogółem	w tym niepełnosprawni	udział % w ogóle	ogółem	niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu	udział % w ogóle
Grudzień 2015	ogółem kobiety	3.501 1.985	235 113	6,71 5,70	55 19	24 5	43,64 26,31
Styczeń 2016		3.695	238	6,44	55	23	41,81
Luty 2016		3.758	228	6,07	53	22	41,50
Marzec 2016		3.577	219	6,12	55	24	43,63
Kwiecień 2016		3.457	214	6,19	56	26	46,42
Maj 2016		3.201	205	6,40	58	27	46,56
Czerwiec 2016		3.116	201	6,46	54	25	46,30
Lipiec 2016		3.088	195	6,31	54	24	44,44
Sierpień 2016		3.081	195	6,32	49	22	44,90
Wrzesień 2016		3.076	193	6,28	49	22	44,90
Październik 2016		3.062	185	6,04	50	21	42,00
Listopad 2016		3.109	187	6,01	51	22	43,13
Grudzień 2016	ogółem kobiety	3.152 1.811	183 86	5,81 4,75	54 20	23 9	42,60 45,00

Nastąpił zauważalny spadek udziału osób niepełnosprawnych w grupie osób bezrobotnych z 6,71% na koniec 2015r. do 5,81% na koniec 2016r.

W porównaniu z końcem 2015 roku możemy zaobserwować spadek zarówno liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w powiecie bydgoskim (o 22,1%), jak i liczby bezrobotnych niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (o 4,2%). Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych dominującą grupę (77,0%) stanowiły osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, natomiast w grupie niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu dominowały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (56,5%). Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg stopnia niepełnosprawności (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu		
stopień niepełnosprawności	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>	stopień niepełnosprawności	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>
znaczny	2	1,1	znaczny	8	34,8
umiarkowany	40	21,9	umiarkowany	13	56,5
lekki	141	77,0	lekki	2	8,7
Ogółem	183	100,00	Ogółem	23	100,00

Analizując strukturę zbiorowości bezrobotnych osób niepełnosprawnych pod kątem rodzaju niepełnosprawności widzimy, że dominującą grupę (26,2%) stanowiły osoby z upośledzeniem narządu ruchu, a drugą dużą grupę (19,7%) stanowiły osoby z chorobami neurologicznymi. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu - dominowały osoby z chorobami psychicznymi (34,8%) oraz chorobami neurologicznymi (21,8%).

Szczegółowe dane zawiera tabela 5.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg rodzaju niepełnosprawności (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	
rodzaj niepełnosprawności	<u>osoby</u>	<u>udział % w ogóle</u>	<u>osoby</u>	<u>udział % w ogóle</u>
upośledzenie umysłowe	3	1,6	1	4,3
choroby psychiczne	20	10,9	8	34,8
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	11	6,1	-	-
całościowe zaburzenia rozwojowe	1	0,6	-	-
choroby narządu wzroku	6	3,3	4	17,4
upośledzenia narządu ruchu	48	26,2	1	4,3
epilepsja	10	5,5	-	-
choroby układu oddechowego i krążenia	18	9,8	-	-
choroby układu pokarmowego	3	1,6	-	-
choroby układu moczowo - pęciowego	3	1,6	-	-
choroby neurologiczne	36	19,7	5	21,8
inne	18	9,8	-	-
nieustalony	6	3,3	4	17,4
Ogółem	183	100,00	23	100,00

Wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych zamieszkałych w powiecie bydgoskim mniej niż połowę stanowiły kobiety (47,0%). Wśród poszukujących pracy dominowali mężczyźni (60,9%).

Znaczna część niepełnosprawnych to osoby powyżej 45 roku życia (67,2% bezrobotnych i 47,8% poszukujących pracy) (tabela 6).

Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych dominowały osoby z ponad 20 - letnim stażem pracy (34,4%), natomiast 6,1% nigdy nie pracowało. Osoby bez stażu pracy oraz pracujące od 10 do 20 lat stanowiły dwie dominujące grupy wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy (odpowiednio 34,7% oraz 21,8%).

Szczegółowe dane przedstawia tabela 7.

Tabela 6. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg wieku (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu		
wiek w latach	liczba osób	udział % w ogóle	wiek w latach	liczba osób	udział % w ogóle
18 do 24	11	6,1	18 do 24	2	8,7
25 do 29	7	3,8	25 do 29	-	-
30 do 39	25	13,7	30 do 39	6	26,1
40 do 44	17	9,2	40 do 44	4	17,4
45 do 49	19	10,3	45 do 49	3	13,0
50 do 54	28	15,3	50 do 54	4	17,4
55 do 59	42	23,0	55 do 59	2	8,7
60 i powyżej	34	18,6	60 i powyżej	2	8,7
Ogółem	183	100,00	Ogółem	23	100,00

Tabela 7. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg stażu pracy (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu		
staż pracy w latach	liczba osób	udział % w ogóle	staż pracy w latach	liczba osób	udział % w ogóle
bez stażu	11	6,1	bez stażu	8	34,7
do 1 roku	19	10,3	do 1 roku	2	8,7
1 - 5	27	14,8	1 - 5	4	17,4
5 - 10	24	13,1	5 - 10	2	8,7
10 - 20	39	21,3	10 - 20	5	21,8
20 - 30	43	23,5	20 - 30	2	8,7
30 i więcej	20	10,9	30 i więcej	-	-
Ogółem	183	100,00	Ogółem	23	100,00

Dane dotyczące poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych wskazują, że 32,2% niepełnosprawnych bezrobotnych legitymowało się wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym, a 42,1% - zasadniczym zawodowym. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy dominowała grupa osób z wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym (34,7%) oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26,3%) (tabela 8).

Tabela 8. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg wykształcenia (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu		
<u>wykształcenie</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>	<u>wykształcenie</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>
wyższe	8	4,4	wyższe	1	4,3
policealne i średnie zawodowe	22	12,0	policealne i średnie zawodowe	4	17,4
średnie ogólnokształcące	15	8,2	średnie ogólnokształcące	3	13,0
zasadnicze zawodowe	77	42,1	zasadnicze zawodowe	6	26,3
gimnazjalne	2	1,1	gimnazjalne	1	4,3
podstawowe i podst. nieukończone	59	32,2	podstawowe i podst. nieukończone	8	34,7
Ogółem	183	100,00	Ogółem	23	100,00

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy 44,2% bezrobotnych niepełnosprawnych nie pracowało od ponad 12 miesięcy. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy odsetek ten wyniósł 74,0% (tabela 9).

Tabela 9. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy w powiecie bydgoskim wg czasu pozostawania bez pracy (stan w dniu 31 grudnia 2016r.)

niepełnosprawni bezrobotni			niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu		
<u>czas pozostawania bez pracy w m-cach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>	<u>czas pozostawania bez pracy w m-cach</u>	<u>liczba osób</u>	<u>udział % w ogóle</u>
do 1	14	7,7	do 1	2	8,7
1 -3	25	13,7	1 -3	1	4,3
3 - 6	25	13,7	3 - 6	-	-
6 - 12	38	20,7	6 - 12	3	13,0
12 - 24	29	15,8	12 - 24	5	21,8
pow. 24	52	28,4	pow. 24	12	52,2
Ogółem	183	100,00	Ogółem	23	100,00

Sprawozdanie z realizacji działań określonych
w „Powiatowym Programie Działań
na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku”

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych do 2020 roku” został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Bydgoskiego Nr 46/IX/15 z dnia 18 czerwca 2015 roku.

Program zakłada realizację następujących celów:

- zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków do równoprawnego, samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym,
- przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych,
- zmniejszenie udziału osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.

Pożądanee efekty realizacji programu:

- zwiększenie motywacji oraz umiejętności osób bezrobotnych niepełnosprawnych do samodzielnego poszukiwania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej,
- dodatkowe miejsca pracy.

Działanie I. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy

Zadania określone w Działaniu I realizowano poprzez:

- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) współpracę z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy,
- c) pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES,
- d) poradnictwo zawodowe,
- e) promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy,
- f) współpraca z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych.

Zadania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w powiecie bydgoskim realizował poprzez:

- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- c) inicjowanie i organizowanie szkoleń indywidualnych i grupowych,
- d) organizowanie subsydiowanych miejsc zatrudnienia,
- e) działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (samozatrudnienie).

1.1 Pośrednictwo pracy

Na przestrzeni 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy dysponował 137 propozycjami zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych od pracodawców funkcjonujących na terenie powiatu bydgoskiego z czego 23,4% stanowiły oferty pracy subsydiowanej, w tym były 3 oferty z sektora publicznego (tabela 12). Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- pracowników ochrony,
- pracowników ekipy sprzątającej,
- sprzedawców,
- dozorców/portierów,
- pracowników produkcji,
- magazynierów.

Propozycje zatrudnienia dla niepełnosprawnych to 3,8% ogółu ofert w zakładach pracy powiatu bydgoskiego, którymi dysponował PUP w 2016r.

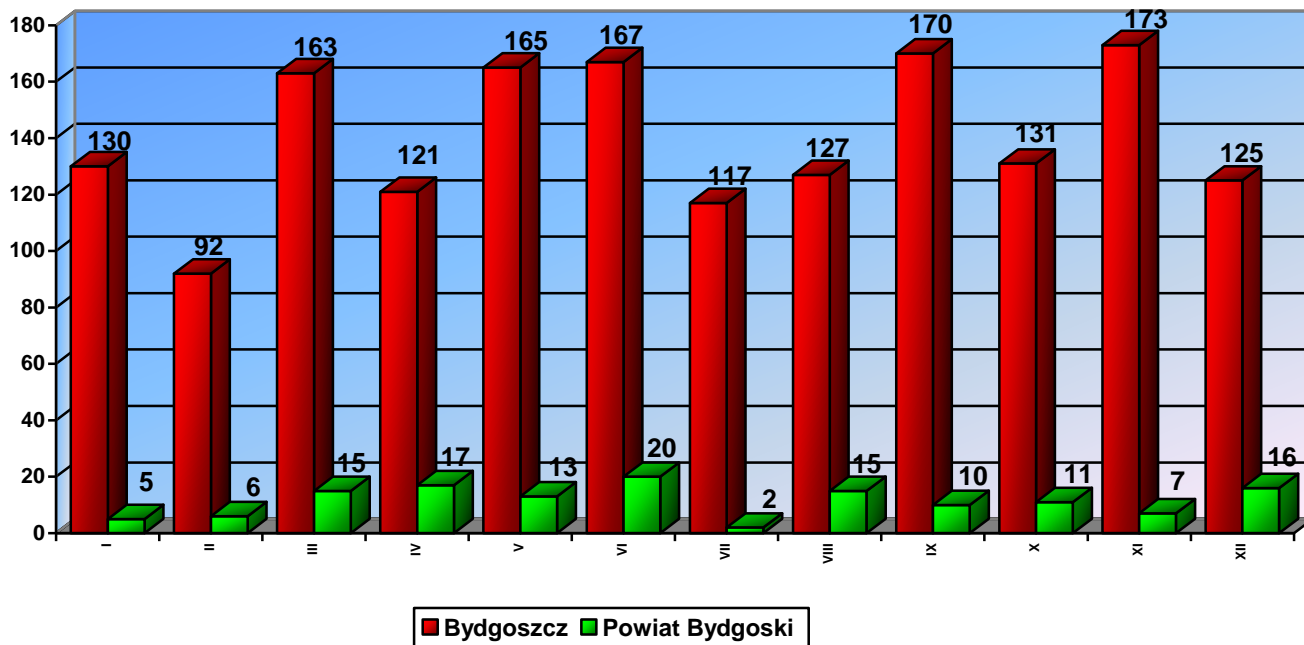
Tabela 12. Oferty pracy dla niepełnosprawnych osób w zakładach pracy powiatu bydgoskiego w 2016r.

	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych		
	Ogółem	subsydiowanej	z sektora publicznego
Ogółem 2015	201	100	84
Styczeń 2016	5	3	1
Luty 2016	6	3	-
Marzec 2016	15	2	-
Kwiecień 2016	17	6	-
Maj 2016	13	3	-
Czerwiec 2016	20	3	-
Lipiec 2016	2	-	-
Sierpień 2016	15	2	-
Wrzesień 2016	10	3	2
Październik 2016	11	3	-
Listopad 2016	7	2	-
Grudzień 2016	16	2	-
Ogółem 2016	137	32	3

Osoby niepełnosprawne z powiatu bydgoskiego mogły również korzystać z ofert bydgoskich zakładów pracy. Takich ofert w 2016 roku było 1.681.

Na przestrzeni 2016r. z ewidencji osób niepełnosprawnych z tytułu podjęcia pracy wyłączono 161 osób zamieszkałych w powiecie bydgoskim.

Wykres 2. Liczba ofert pracy dla niepełnosprawnych zgłoszonych do PUP Bydgoszcz w poszczególnych miesiącach 2016 roku

Usługi rynku pracy na bieżąco dostosowywano do potrzeb i oczekiwań pracodawców, celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy oraz większej liczby ofert pracy.

1.2 Współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracował z 17 funkcjonującymi w Bydgoszczy prywatnymi agencjami zatrudnienia:

- RANDSTAD Polska Sp. z o.o.,
- WORK SERVICE S.A.,
- ADECCO POLAND Sp. z o.o.,
- MANPOWER GROUP Sp. z o.o.,
- Serwis Personel Sp. z o.o.,
- ORION.PL Sp. z o.o. Sp. K.,
- GP PEOPLE Sp. z o.o.,
- JOB IMPULSE POLSKA Sp. z o.o.,
- LENEXPO Sp. z o.o. - Centrum Współpracy ze Wschodem,

- ALEX GROUP POLSKA - Legion Ukraina Sp. z o.o.,
- BEETSMA Sp. z o.o.,
- TAP Uliana Szczetenko,
- WORK 365 Sp. z o.o.,
- AXELL Polska 2012 Sp. z o.o.,
- AXELL Polska 2004 Sp. z o.o.,
- AXELL Holandia Sp. z o.o.,
- 2.4.6. Sp. z o.o.

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji o kandydatach do pracy i ofertach zatrudnienia, szczególnie o ofertach pracy czasowej oraz ofertach zgłaszanych przez pracodawców spoza obszaru działania powiatowego urzędu pracy.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy współpracował z MOPS w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych będących podopiecznymi MOPS. Według potrzeb, informacje o klientach PUP przekazywane były do MOPS i odwrotnie.

Prace związane z utworzeniem elektronicznej bazy wspólnych klientów MOPS i PUP trwają na szczęblu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Od dnia 10.02.2013r. uruchomiono system wymiany informacji o wspólnych klientach Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy, jednostek pomocy społecznej i jednostek obsługujących świadczenia rodzinne z terenu Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

System działa w oparciu o wnioski opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym składane przez jednostki do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy odsyła jednostkom w ramach systemu zaświadczenia opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

1.3 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES

Usługi:

- informowanie osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w państwach UE/EOG i Szwajcarii,
- informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG i Szwajcarii,

Pośrednik pracy wykonujący zadania asystenta EURES udostępniał informacje o ofertach z obszaru UE/EOG na bieżąco. Oferty dostępne były również na stronach internetowych <http://wup.torun.pl/oferty-pracy/oferty-pracy-za-granica/>.

Informacje o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG były przekazywane osobiście, w formie ulotek i informatorów, telefonicznie lub pocztą elektroniczną.

Dzięki sieci EURES istniała możliwość sprawnego kojarzenia sprawdzonych (przez doradców EURES we wszystkich krajach EOG) ofert pracy z osobami zainteresowanymi.

W ubiegłym roku z usług skorzystało **680 osób**, w tym:

- **265 osób** zainteresowanych poszukiwaniem pracy za granicą,
- **175 osób** zainteresowanych poznaniem warunków życia i pracy w krajach EOG,
- **240 osobom** przekazano ogólne informacje o EURES.

1.4 Poradnictwo zawodowe

W 2016r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 1.156 osób, w tym 27 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bydgoskiego (z tego 17 kobiet).

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- z porad indywidualnych skorzystało 21 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (w tym 13 kobiet),
- w grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyły 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne (w tym 2 kobiety). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- z porady grupowej skorzystały 2 bezrobotne niepełnosprawne kobiety.

1.5 Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w celu powrotu na rynek pracy

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych.

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie

pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 415,60 zł.

Dodatki aktywizacyjne wypłacono 24 osobom niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu bydgoskiego zarejestrowanym w PUP na kwotę 44.443,40 zł.

Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 10 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym (w tym 7 osobom w ramach kontynuacji umów z roku 2015), na łączną kwotę 4.562,96 zł.

1.6 Współpraca z Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych

Bydgoski urząd współpracował z Kujawsko-Pomorskim Oddziałem Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz agencjami zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy (w tym pracy tymczasowej).

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2016 roku brał udział w:

1. Kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej brał udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie „LODOŁAMACZE 2016”, a Urząd włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy;
2. Urząd współpracował i uczestniczył w targach pracy oraz innych przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.
 - Urząd przekazywał informacje o ewentualnym udziale w stażu z PFRON (poszukiwanie potencjalnego pracodawcy);
 - Urząd współpracował z Centrum Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych rozpowszechniając ulotki, plakaty oraz informacje o bezpłatnych szkoleniach, dedykowanych osobom niepełnosprawnym, a także zamieszczając informacje na stronie internetowej urzędu;
 - Urząd brał udział w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniach Otwartych dla Osób Niepełnosprawnych;

2. Urząd wziął udział w zorganizowanej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego konferencji pn. „Wspieranie instytucji działających na rzecz osób z autyzmem i niepełnością intelektualną - Program Pomocy Osobom z Autyzmem z Terenów Wiejskich oraz Ich Rodzinom Zrozumieć Autyzm” - prelekcja pt. „Krajowy Fundusz Szkoleniowy - możliwości wsparcia edukacyjnego pracowników instytucji działających na rzecz osób z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną”(07.03.2016r.);

3. Urząd wziął udział w IV Konferencji „Osoba Niepełnosprawna w zatrudnieniu” objętej patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego - ideą przedsięwzięcia jest wsparcie merytoryczne pracodawców przy tworzeniu i organizowaniu bezpiecznych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk w tym zakresie (20.09.2016r.);

DZIAŁANIE II. Rehabilitacja zawodowa oraz działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy wśród osób niepełnosprawnych,
- b) organizację i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych,
- c) organizację i finansowanie Programu Aktywizacja i Integracja,
- d) organizację i finansowanie umów z agencjami zatrudnienia,
- e) rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych.

2.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy

W ramach zajęć w Klubie Pracy osoby bezrobotne mogły skorzystać z trzytygodniowego szkolenia *Szukam Pracy* oraz jednodniowych porad grupowych. Zajęcia prowadzone są przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej 147 oraz w filiach - Koronowie i Solcu Kujawskim. Zajęcia przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej, nie mają żadnego doświadczenia w poszukiwaniu pracy albo są zniechęcone brakiem pozytywnych efektów swoich działań. Podczas warsztatów uczestnicy mogą określić swoją sylwetkę zawodową, dokonać bilansu swoich mocnych i słabych stron, a także ocenić na ile ich kwalifikacje pasują do oferty rynku pracy.

Ukończenie szkolenia *Szukam Pracy* lub *Zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy* było warunkiem przystąpienia do drugiego modułu - kursów komputerowych.

KURSY KOMPUTEROWE

Podstawowy kurs obsługi komputera to odrębny moduł zajęć. Zainteresowanie kursem wśród osób poszukujących pracy jest bardzo duże, gdyż pracodawcy często wymagają umiejętności obsługi komputera. Najchętniej w tym module biorą udział osoby po 50 roku życia. Osoby bezrobotne uczą się obsługi programów: Microsoft Word, Microsoft Excel oraz umiejętności korzystania z Internetu. Zajęcia są prowadzone przez stażystę w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy przy ul. Paderewskiego 26.

Kurs trwa trzy tygodnie, obejmuje 24 godziny i uczestniczy w nim maksymalnie 10 osób.

PODSUMOWANIE

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE KORZYSTAŁY Z PORADNICTWA GRUPOWEGO	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY PORADY GRUPOWE I SZKOLENIE „SZUKAM PRACY”
1.	Szkolenie „Szukam Pracy”	Powiatowy Urząd Pracy oraz filie: Koronowo, Solec Kujawski	2016	16	16
2.	porady grupowe	Powiatowy Urząd Pracy oraz filie: Koronowo, Solec Kujawski	2016	127	127

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY ZAJĘCIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY ZAJĘCIA
1.	KURS KOMPUTEROWY	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	praca bieżąca co 3 tygodnie	61	51

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy, a także podczas spotkań, seminariów i konferencji, w których PUP bierze udział. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem bydgoszcz.praca.gov.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Strona zawiera m.in. informacje:

- aktualności,
- o urzędzie,
- dla osób bezrobotnych (prawa i obowiązki osoby bezrobotnej, zasady rejestracji, gdzie, co i jak załatwić, informacje o świadczeniach, zasadach podlegania ubezpieczeniom, itp.),
- dla pracodawców (informacje o programach rynku pracy, konkursach dla pracodawców, zasadach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz wzory niezbędnych dokumentów),
- o organizowanych przez urząd szkoleniach,
- zmiany w przepisach prawa,
- informacje statystyczne,
- stawki i wskaźniki,

- dokumenty do pobrania,
- oferty pracy.

Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje na temat aktualnie realizowanych projektach współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach PO WER, RPO informacje na temat lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez studentów bydgoskich uczelni, instytucje związane z rynkiem pracy, a także inne instytucje - udostępniane są będące w posiadaniu Urzędu opracowania, biuletyny, raporty.

2.2 Organizacja i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace społecznie użyteczne organizowane i finansowane są przez PUP (60%) oraz OPS (40%). Miesięczna liczba godzin wynosi maksymalnie 40 (10 godzin tygodniowo). Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych.

Organizacja prac społecznie użytecznych obejmowała:

- kierowanie osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy - wydawanie skierowań,
- zabezpieczenie w ramach prac społecznie użytecznych usług gospodarczych dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, nie radzących sobie w codziennych czynnościach samoobsługowych w miejscu zamieszkania, będących w trudnej sytuacji finansowej,
- szkolenie osób bezrobotnych przyjmowanych do prac społecznie użytecznych przez specjalistę d/s BHP,
- kontrolę i nadzór nad prawidłowością wykonywania powierzonych obowiązków przez pracowników socjalnych oraz Kierowników OPS,
- obsługę wypłat dla osób wykonujących prace.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne była objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym. Odmowa podjęcia takiej pracy oznaczała utratę statusu bezrobotnego.

Pomiędzy podmiotem, w którym organizowane były prace społecznie użyteczne, a osobą bezrobotną na podstawie skierowania starosty (urzędu pracy) nie był nawiązywany stosunek pracy oraz nie była zawierana żadna umowa.

Wprowadzenie prac społecznie użytecznych miało na celu, oprócz zapewnienia osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia, dyscyplinowanie bezrobotnych, wyrobienie u nich „nawyku pracy” i dostrzeżenie korzyści wynikających ze świadczenia pracy.

W roku 2016 prace społecznie użyteczne wykonywało 9 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby wykonywały przeważnie prace porządkowo - gospodarcze, jako konserwator zieleni, świadczyły pomoc sąsiedzką lub kuchenną. Kwota wydatków na ten cel z Funduszu Pracy w 2016r. wyniosła 12.869,28 zł.

2.3 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Zadania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w powiecie bydgoskim realizował poprzez:

- a. zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy zgodnie z ustalonymi profilami pomocy,
- b. organizacja i finansowanie subsydiowanych miejsc pracy,
- c. przyznawanie i finansowanie bonów,
- d. organizacja i finansowanie staży,
- e. organizacja i finansowanie szkoleń zawodowych,
- f. udzielanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,

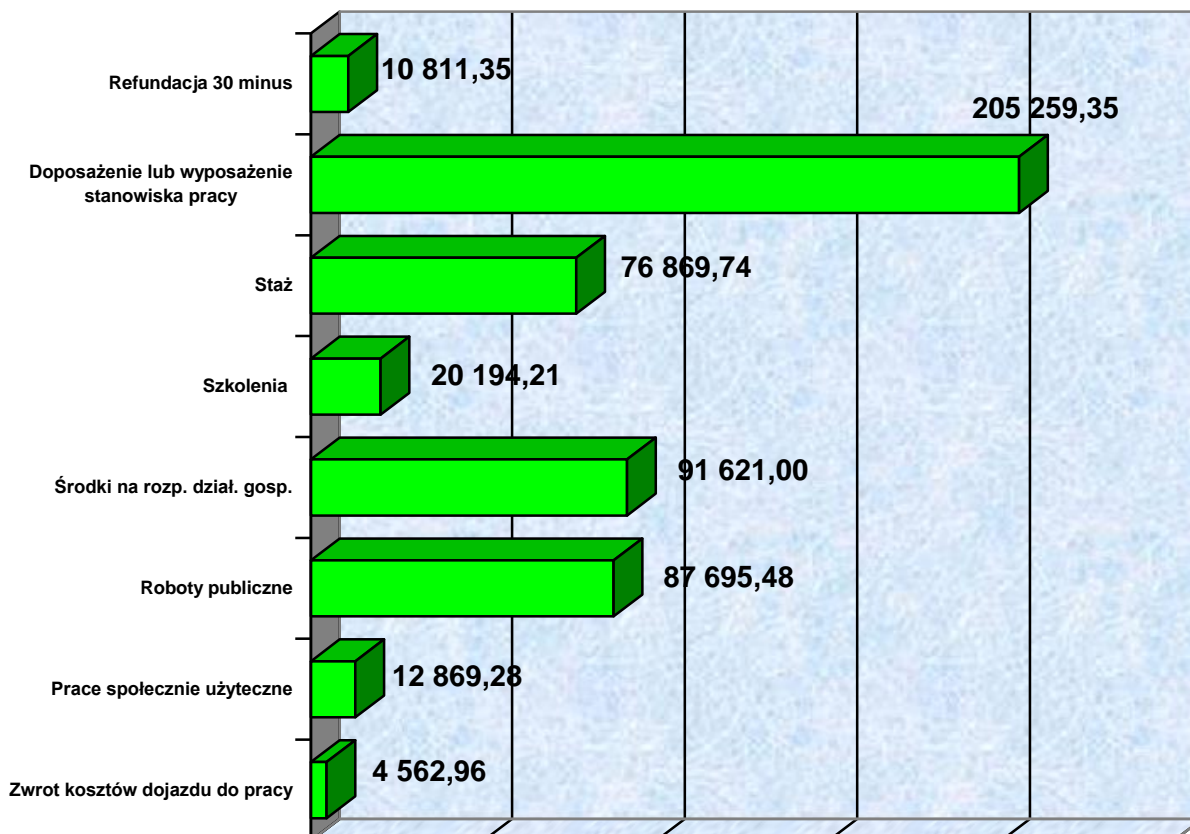
W 2016r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeznaczył kwotę w wysokości 509.883,37 zł na aktywne formy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie bydgoskim. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane były z czterech źródeł:

- Funduszu Pracy - 217.509,52 zł (tj. 42,7%),
- PO WER - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Działanie 1.1 Poddziałanie 1.1.2 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim” - 38.281,59 zł (tj. 7,5%),
- RPO - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego Działanie 8.1 „Wsparcie aktywności zawodowej bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim” - 54.471,91 zł (tj. 10,7%),
- PFRON - 199.620,35 zł (tj. 39,1%).

W 2016r. w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych największe wydatki PUP poniósł na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy (40,3% ogółu wy-

datków), środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (18,0% ogółu wydatków), roboty publiczne (17,2% ogółu wydatków), oraz na staże (15,0% ogółu wydatków).

Wykres 1. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bydgoskiego wg aktywnych form w 2016r. (w zł)

Na przestrzeni 2016r. z aktywnych form skorzystało 72 niepełnosprawnych bezrobotnych oraz 1 osoba niepełnosprawna poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Łącznie działaniami objęto 73 osoby niepełnosprawne, z czego 24 osoby kontynuowały udział na podstawie umów z roku poprzedniego (tabela 11).

Tabela 10. Kwota wydatków na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bydgoskiego wg źródła finansowania w 2016r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
		umowy 2015/2016	umowy 2016r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż	11.530,44	3.843,48	15.373,92
	Roboty publiczne	4.726,48	82.969,00	87.695,48
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		77.260,00	77.260,00
	Szkolenia grupowe	888,23	8.048,30	8.936,53
	Refundacja kosztów 30 minus		10.811,35	10.811,35
	Refundacja kosztów dojazdu do pracy	4.268,01	294,95	4.562,96
	Prace społecznie użyteczne		12.869,28	12.869,28
			217.509,52	
PO WER	Staż	11.487,67	25.580,56	37.068,23
	Szkolenie grupowe		1.213,36	1.213,36
			38.281,59	
RPO	Staż		24.427,59	24.427,59
	Szkolenie grupowe		10.044,32	10.044,32
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		20.000,00	20.000,00
			54.471,91	
PFRON	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		127.999,35	127.999,35
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		71.621,00	71.621,00
			199.620,35	
OGÓŁEM (w zł)		32.900,83	476.982,54	509.883,37
(w %)		6,45	93,55	100,00

Tabela 11. Aktywizacja bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bydgoskiego w 2016r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Roboty publiczne	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Szkolenia grupowe	Refundacja kosztów 30 minus	Prace społecznie użyteczne	Refundacja kosztów dojazdu do pracy	OGÓŁEM	
		bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	poszukujący pracy	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	bezrobotni	poszukujący pracy
2015/ 2016r.	Fundusz Pracy	2	1			2				7	12	
	POWER	3									3	
	PFRON					9					9	
z 2016r.	Fundusz Pracy	1	7			4	4	1	9	3	29	
	PO WER	4					1				5	
	RPO	4		1			3				8	
	PFRON			2	1	4					6	1
RAZEM	Fundusz Pracy	3	8			6	4	1	9	10	41	
	PO WER	7					1				8	
	RPO	4		1			3				8	
	PFRON			2	1	13					15	1
OGÓŁEM PUP		14	8	3	1	19	8	1	9	10	72	1

2.3.1 Profilowanie pomocy osobom bezrobotnym:

Każda osoba bezrobotna zostaje poddana badaniu (za pomocą kwestionariusza w systemie informatycznym) określającemu profil wsparcia. Profil oznacza właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie. Profil pomocy dla bezrobotnego określa jego oddalenie od rynku pracy oraz gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Przy ustalaniu profilu urząd dokonuje analizy sytuacji i szans osoby bezrobotnej na rynku pracy, biorąc pod uwagę:

- oddalenie od rynku pracy, czyli czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy,
w szczególności:
 - wiek,
 - płeć,
 - poziom wykształcenia,
 - umiejętności,
 - uprawnienia,
 - doświadczenie zawodowe,
 - czas pozostawania bez pracy,
 - miejsce zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy,
 - dostępność do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami;
- gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, czyli czynniki wskazujące na potrzebę i chęć do podjęcia pracy, w szczególności:
 - zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy,
 - gotowość do dostosowania się do wymagań rynku pracy,
 - dyspozycyjność,
 - powody skłaniające do podjęcia pracy,
 - powody rejestracji w powiatowym urzędzie pracy,
 - dotychczasową oraz aktualną gotowość do współpracy z powiatowym urzędem pracy, innymi instytucjami rynku pracy lub pracodawcami.

Możliwe są 3 profile pomocy:

I profil pomocy - pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach: poradnictwo zawodowe; sfinansowanie kosztów szkolenia lub kosztów egzaminów; refundacja kosztów dojazdu do pracy lub kosztów zakwaterowania; jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej; świadczenie aktywizacyjne w przypadku osoby wychowującej dziecko do lat 6 lub sprawującej opiekę nad osobą zależną; pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej;

bon szkoleniowy; bon stażowy; bon zatrudnieniowy; bon na zasiedlenie w przypadku osób do 30 roku życia.

II profil pomocy - usługi i instrumenty rynku pracy: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe; szkolenia; dofinansowanie kosztów przejazdu do miejsca pracy lub zakwaterowania w przypadku podjęcia pracy poza miejscem stałego zamieszkania; dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy i podjęcia działalności gospodarczej; różne formy subsydiowanego zatrudnienia (refundacja składek ZUS; prace interwencyjne; roboty publiczne; staże; stypendium z tytułu kontynuacji nauki; grant na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy lub świadczenie aktywizacyjne dla rodziców dzieci do 6 roku życia i osób sprawujących opiekę nad osobą zależną; refundacja składek ZUS za bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podjęli zatrudnienie po raz pierwszy; dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego po 50 roku życia; refundacja kosztów opieki nad dzieckiem; działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy agencjom zatrudnienia; pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub utworzenie stanowiska pracy; bon szkoleniowy; bon stażowy; bon zatrudnieniowy; bon na zasiedlenie w przypadku osób do 30 roku życia oraz inne formy pomocy ujęte w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.

III profil pomocy - Program Aktywizacja i Integracja; działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy; programy specjalne; skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Na koniec grudnia 2016r. ustalono profil dla 3.063 bezrobotnych mieszkańców powiatu bydgoskiego:

- profil I	- 97 osób	- 3,2%;	z tego niepełnosprawni - 5 (2,7%);
- profil II	- 1.381 osób	- 45,1%;	z tego niepełnosprawni - 61 (33,4%);
- profil III	- 1.585 osoby	- 51,7%;	z tego niepełnosprawni - 117 (63,9%).

2.3.2 ROBOTY PUBLICZNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował w 2016 roku do pracy w ramach robót publicznych 7 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców powiatu bydgoskiego (dodatkowo 1 osoba była skierowana do wykonywania robót publicznych w ramach umowy z roku 2015). Osoby zatrudnione były na stanowiskach: robotnik gospodarczy, pracownik fizyczny - meliorant, opiekun dzieci na przejściach, pomoc administracyjna, pomoc kuchenna, pracownik zaplecza sportowego. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 87.695,48 zł.

PUP zwracał organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości minimalnego wynagrodzenia.

2.3.3 STAŻ

Staż to forma aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystali zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. Pracodawca nie ponosił żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i nie zawierał z nim umowy o pracę; na wstępne badania lekarskie kierował i finansował PUP. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu wypłacane było stypendium w wysokości 120% zasiłku dla osób bezrobotnych.

W 2016r. łącznie staż odbywało 14 osób niepełnosprawnych, w tym do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2016 roku 9 osób, z tego:

- w ramach Funduszu Pracy - 1 osoba,
- w ramach PO WER - 4 osoby,
- w ramach RPO - 4 osoby,
- ponadto urząd kontynuował rozpoczętą w 2015 roku współpracę z pracodawcami, u których staż odbywały 2 osoby niepełnosprawne w ramach środków z Funduszu Pracy oraz 3 osoby niepełnosprawne w ramach środków PO WER.

Osoby niepełnosprawne odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: referent ds. zarządzania ruchem, operator koparkoładowarki, doradca klienta, pomoc kuchenna, pomoc administracyjna, sprzedawca, pracownik pralni, spedytor, wulkanizator - pracownik myjni.

Łączna kwota wydatków w 2016r. przeznaczona na organizację staży dla osób niepełnosprawnych wyniosła 76.869,74 zł, z czego 37.068,23 zł pochodziło ze środków PO WER, a 24.427,59 zł ze środków w ramach RPO.

2.3.4 SZKOLENIA

W omawianym okresie objęto szkoleniami 8 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z powiatu bydgoskiego. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 20.194,21 zł (z czego 1.213,36 zł pochodziło ze środków PO WER, a 10.044,42 zł ze środków RPO).

Osoby niepełnosprawne korzystały ze szkoleń organizowanych w formie grupowej:

- **łącznie 8 osób**, w tym:
 - 4 osoby z Funduszu Pracy,
 - 1 osoba w ramach PO WER,
 - 3 osoby w ramach RPO.

Osoby niepełnosprawne bezrobotne z powiatu bydgoskiego uczestniczyły wraz z osobami pełnosprawnymi (szkolenia integracyjne) w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 8 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy - 4 osoby:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 1 osoba,
- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej - 2 osoby,
- Szkolenie z zakresu IT - 1 osoba.

B. W ramach PO WER - 1 osoba:

- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba.

C. W ramach RPO - 3 osoby:

- Operator koparkoładowarki i koparki jednonaczyniowej - 2 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba.

2.3.5 REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2016r. kontynuowano współpracę z pracodawcami, z którymi zawarto umowy w roku 2015 na wyposażenie 11 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz zawarto 8 nowych umów przy wsparciu środków z PFRON oraz Funduszu Pracy.

Łączna kwota na ten cel wyniosła 205.259,35 zł. Przykładowe stanowiska pracy utworzone w oparciu o uzyskane środki: pracownik budowlany, operator wózka widłowego, operator maszyny do rozcierania lakierów, kierowca zaopatrzeniowiec, palacz - pracownik gospodarczy, kierowca, pracownik pralni, operator wtryskarki, pracownik małej gastronomii.

2.3.6 REFUNDACJA CZĘŚCI KOSZTÓW PONIESIONYCH NA WYNAGRODZENIA ORAZ SKŁADEK ZUS SKIEROWANYCH BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przyznawał Pracodawcom zainteresowanym zatrudnieniem osób do 30 roku życia refundując część kosztów poniesionych na wynagrodzenie oraz składek ZUS. O refundację ubiegać się mogli Pracodawcy, którzy zatrudnili na okres 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy osobę bezrobotną do 30 roku życia objętą II profilem pomocy.

Pracodawca, który spełnił określone warunki otrzymywał co miesiąc przez okres 12 miesięcy zwrot części kosztów poniesionych na:

- wynagrodzenie (w wysokości 99% minimalnego wynagrodzenia za pracę),
- składki na ubezpieczenie społeczne tj. emerytalna, rentowa i wypadkowa (od refundowanego wynagrodzenia).

W 2016 roku dokonał refundacji 30 minus dla 1 osoby bezrobotnej niepełnosprawnej na kwotę 10.811,35 zł.

2.3.7 JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W 2016 roku 3 osoby bezrobotne oraz 1 osoba poszukująca pracy otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Łączna kwota środków na ten cel wyniosła 91.621,00 zł z czego 20.000,00 zł pochodziło ze środków RPO, a 71.621,00 zł ze środków PFRON.

Dzięki dotacjom osoby bezrobotne mogły rozpocząć działalności gospodarcze w zakresie usług szkoleniowych, usług poligraficznych, usług prawnych i usług przewozowych.

DZIAŁANIE III Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości

Działanie realizowane było poprzez następujące zadania:

- a) obsługę konsultacyjno-doradczą osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej,
- b) udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności,
- c) promocję ekonomii społecznej.

3.1 Pomoc konsultacyjno - doradcza

Usługi świadczone były przez doradców klienta w **Punkcie Wspierania Samozatrudnienia** przy ul. Mennica 6 w Bydgoszczy. Konsultacje udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych.

W 2016 roku z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystali mieszkańcy powiatu bydgoskiego:

- w formie konsultacji indywidualnych w sprawach dotyczących rejestracji działalności gospodarczej, informacji o możliwości uzyskania przez osobę bezrobotną jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, itp.
- w formie spotkań grupowych, m.in. w sprawie: zasad udzielenia osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, utworzenia i zasad funkcjonowania spółdzielni socjalnych oraz w ramach tzw. „lekcji przedsiębiorczości”.

W Punkcie Wspierania Samozatrudnienia przyjmowano i kompletowano wnioski o przyznanie osobie bezrobotnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Nie wszystkie osoby bezrobotne, które brały udział w indywidualnych lub grupowych konsultacjach w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia lub ukończyły szkolenie biznesowe, spełniały warunki do otrzymania dotacji na pokrycie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej z urzędu pracy (np. osoby uruchamiające działalność gospodarczą w sektorze transportu lub działalności tożsamej wg Polskiej Klasyfikacji Działalności z działalnością gospodarczą, prowadzoną przez rodzinę osoby bezrobotnej ubiegającej się o dofinansowanie).

Ponadto pracownicy PWS przeprowadzali wizytacje w miejscu prowadzenia przyszłej działalności gospodarczej oraz późniejsze wizytacje kontrolne, dokonywali rozliczeń udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia korzystały osoby niepełnosprawne, w sprawach dotyczących:

- prowadzenie spotkań informacyjnych nt. dofinansowania działalności gospodarczej,
- informacji o spółdzielniach socjalnych, przyjmowanie wniosków oraz ich realizacja,
- pomocy osobom bezrobotnym w sporządzaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz ich realizacja.

W spotkaniach grupowych uczestniczyły osoby niepełnosprawne zainteresowane zasadami udzielania osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

3.2 Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej

W 2016 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 183 osoby z powiatu bydgoskiego**, w tym:

- 111 osób przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 38 dotacji z Funduszu Pracy, 23 dotacje w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER, 47 dotacji w ramach Działania 8.1 RPO oraz 3 dotacje ze środków PFRON - na łączną kwotę 2.172.787,68, zł.
- 72 osoby bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m.in. z zakresu: usług remontowo-budowlanych, usług kosmetycznych, usług fotograficznych, usług fryzjerskich.

Wskaźnik samozatrudnienia dla powiatu bydgoskiego wyniósł 5,94% (w okresie styczeń - grudzień 2016r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 183 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 3.080).

3.3 Promocja spółdzielni socjalnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie promowało w roku 2015 ekonomię społeczną poprzez udzielanie informacji klientom z grup zagrożonych wykluczeniem (m. in. osobom bezrobotnym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie, które mają trudności w znalezieniu pracy) na temat warunków założenia spółdzielni socjalnej bądź przystąpienia do już istniejącej spółdzielni socjalnej.

Działanie IV. Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

Działanie realizowane poprzez:

- a) zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym,
- b) podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych,
- c) likwidacja barier technicznych, architektonicznych i komunikacyjnych,
- d) pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych,
- e) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy,
- f) możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

4.1 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym

Przy realizacji wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, w tym projektów przestrzegana jest zasada równych szans oraz zakaz dyskryminacji, z uwagi na: niepełnosprawność, płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne opinie, przynależność do mniejszości narodowych, majątek, urodzenie, wiek lub orientację seksualną.

4.2 Podnoszenie jakości instytucjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych, poprzez szkolenia pracowników urzędu pracy

Doradcy Klienta oraz inni pracownicy merytoryczni w Powiatowym Urzędzie w Pracy w Bydgoszczy w 2016 roku uczestniczyli w następujących szkoleniach finansowanych ze środków Funduszu Pracy:

- kontrole i rozliczanie projektów EFS powiatowych urzędów pracy w ramach POWER, RPO - 3 osoby,
- zamówienia publiczne dla początkujących - 1 osoba,
- Krok po kroku wniosku o dofinansowanie projektów EFS w ramach kujawsko-pomorskiego RPO oraz POWER - 1 osoba,
- zarządzanie projektem EFS pup w ramach POWER i RPO; jak radzić sobie z problemami na etapie wdrażania i rozliczania projektu - 5 osób,
- informatyka w urzędach pracy - 2 osoby,
- dodatkowe konsultacje przystanowiskowe - Syriusz STD - 22 osoby,
- Indywidualny Plan Działania efektywną ścieżką do zatrudnienia w 2016 roku - 37 osób,

- Krajowe Ramy Kwalifikacji jako narzędzie w nowoczesnej aktywizacji zawodowej od 2016 roku - 2 osoby,
- Security Awareness - bezpieczeństwo informacji - 126 osób,
- podstawy prawa w zakresie Kodeksu Spółek Handlowych i Kodeksu Cywilnego dla pracowników administracji - 14 osób,
- szkolenie z zakresu nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych dla pracowników pup woj. kujawsko-pomorskiego - 4 osoby,
- efektywność działania doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego - współpraca z pracodawcami, jednostkami szkoleniowymi i profilowanie - 1 osoba,
- nowelizacja ustawy prawa zamówień publicznych - 9 osób,
- postępowanie wyjaśniające w administracji czyli jak urzędnik powinien gromadzić dowody - 2 osoby,
- wdrożenie dyrektywy 2014/36/UE - projekt regulacji w sprawie zezwoleń na pracę krótkoterminową i sezonową wydawanych przez starostę - 3 osoby,
- procedury administracyjne europejskiej koordynacji świadczeń - 3 osoby,
- najnowsze zmiany w rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej pup - 2 osoby,
- ewaluacja, kontrola i monitoring w projektach EFS RPO i POWER woj. kujawsko - pomorskiego - 4 osoby,
- praktyczne aspekty budżetowania, księgowania i sprawozdawczości w pup - 1 osoba,
- pomoc de minimis udzielana przez urzędy pracy na podstawie nowych przepisów prawa krajowego i unijnego - 3 osoby,
- sprawozdanie finansowe RB - 1 osoba,
- windykacja należności w pup - 2 osoby,
- szkolenie dotyczące przygotowania i realizacji projektów POWER i RPO woj. kujawsko - pomorskiego - 3 osoby.

4.3 Likwidacja barier technicznych, architektonicznych, w komunikowaniu w indywidualnych przypadkach oraz instytucjach

W zakresie instytucjonalnej obsługi, a w szczególności poprawy jakości świadczonych usług czterech pracowników Powiatowego Urzędu Pracy (pośrednicy pracy oraz doradcy zawodowi) nabyło umiejętności posługiwania się językiem migowym, potwierdzone certyfikatem.

Miejsce obsługi osób niepełnosprawnych jest indywidualnym wyborem każdej z osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy. Jako miesz-

kańcy powiatu bydgoskiego mają prawo wyboru obsługi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej 147, Filiach PUP w Solcu Kujawskim lub w Koronowie.

Siedziba PUP przy ul. Toruńskiej 147 w Bydgoszczy jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie:

- bezpiecznego dojścia do budynku PUP dla wózków inwalidzkich z przystanku tramwajowego,
- wydzielenia 3 miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych,
- wejścia do budynku: bez progów,
- obsługi osób niepełnosprawnych wyłącznie na parterze budynku,
- wydzielonego WC.

W siedzibach Filii PUP w Koronowie i w Solcu Kujawskim trwa proces usuwania barier utrudniających dostęp osobom niepełnosprawnym do siedzib Filii PUP w porozumieniu z właścicielami i zarządcami nieruchomości. Przy Filiach w Koronowie i w Solcu Kujawskim istnieją wydzielone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych (w Solcu Kujawskim przy Urzędzie Gminy - niedaleko urzędu pracy), zainstalowano dzwonki przywoławcze przy drzwiach wejściowych, dostosowano toalety dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zamontowano tablice informacyjne.

4.4 Pomoc specjalistyczna umożliwiająca rozwój

Na terenie dwóch gmin - Solca Kujawskiego i Koronowa - kompleksowa obsługa przedsiębiorców oraz osób bezrobotnych przez wszystkie dni robocze zapewniona jest poprzez działające w tych gminach Filie Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

Miejsce obsługi osób niepełnosprawnych jest indywidualnym wyborem każdej z osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy, zatem jako mieszkańcy powiatu bydgoskiego mają prawo wyboru obsługi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, przy ul. Toruńskiej 147, Filiach PUP w Solcu Kujawskim i Koronowie.

W ramach prowadzonego pośrednictwa pracy podejmowane były następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W celu ułatwienia kontaktu z pracodawcami składającymi propozycje zatrudnienia, osobom zainteresowanym umożliwiono bezpłatny kontakt telefoniczny oraz bezpłatny dostęp do ofert pracy zamieszczanych w lokalnej prasie i portalach internetowych (a także zakładanie skrzynek e-mailowych).
2. PUP w Bydgoszczy świadczył bezpłatne usługi pośrednictwa pracy za granicą przy zastosowaniu usług EURES dla wszystkich klientów urzędu, w tym dla osób niepełnosprawnych.

4.5 Możliwość podjęcia pracy zgodnej z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2016 przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach PO KL, czy przeprowadzonego badania ankietowego pracodawców z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy - także osób niepełnosprawnych. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: bydgoszcz.praca.gov.pl.

W roku 2016 m.in. zrealizowano następujące badania lokalnego rynku pracy:

A) Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Badanie zostało zrealizowane w okresie od września do października 2016 roku. Zgodnie z nową metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi ono integralną część rocznego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzanego przez PUP w marcu 2017 roku. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw dotyczyło sytuacji na rynku pracy w bieżącym roku, a także planowanych zmian w wielkości oraz strukturze zatrudnienia w kolejnym roku.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw zrealizowano metodą CATI (Computer Assisted Telephone Interviews), tj. wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo. Łącznie PUP Bydgoszcz przeprowadził 182 wywiady z przedstawicielami przedsiębiorstw z terenu Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

W I kwartale 2016 w raporcie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy za 2015 rok” opublikowane zostały wyniki badania pracodawców zrealizowane w 2015 roku. Z analizy wyników badania wynikają, m.in. następujące spostrzeżenia:

- W badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw realizowanym przez PUP w Bydgoszczy w 2015 roku uczestniczyło 80 podmiotów gospodarczych. 36 z nich usytuowanych było w Bydgoszczy, a 44 na terenie powiatu bydgoskiego. Głównie były to podmioty małe, tj. zatrudniające od 10 do 49 pracowników (43,8% badanej zbiorowości) oraz mikroprzedsiębiorstwa (37,5%). W próbie poddanej badaniu dominowały firmy prowadzące tzw. pozostałą działalność usługową (42,2% bydgoskich firm i 38,7% firm z powiatu bydgoskiego).
- Zwiększenie zatrudnienia w 2015 roku deklarowało 30,2% bydgoskich firm i 48,1% firm z terenu powiatu bydgoskiego. Bydgoscy pracodawcy zamierzali zatrudnić

przede wszystkim pracowników w zawodach związanych z handlem: doradców klienta, kierowników działu w handlu hurtowym, specjalistów ds. sprzedaży oraz techników handlowców oraz w zawodach technicznych: główny technolog, inżynier automatyki i robotyki, mechaników pojazdów samochodowych, operatorów wtryskarki i pozostałych inżynierów inżynierii środowiska. W powiecie bydgoskim poszukiwano głównie operatorów maszyn: koparki, koparko-ładowarki, spycharki oraz robotników w zawodach: hafciarka, szwaczka maszynowa, introligator, robotnik drogowy, spawacz i stolarz.

- W procesie rekrutacyjnym ankietowani pracodawcy korzystali głównie z pośrednictwa Internetu, Powiatowego Urzędu Pracy oraz rekomendacji znajomych.
- Blisko połowa bydgoskich pracodawców (45,9%) prognozowała na 2016 rok wzrost zatrudnienia w swojej firmie. Największe zmiany w zatrudnieniu miały nastąpić w zawodach: spawacz, stolarz, tokarz/frezer obrabiarek sterowanych numerycznie oraz ślusarz. W powiecie bydgoskim odsetek pracodawców deklarujących wzrost zatrudnienia w 2016 roku był niższy o 10,9 pkt. procentowych i wyniósł 35%. Przedsiębiorcy z powiatu planowali zatrudnienie głównie w zawodach związanych z operowaniem maszynami i urządzeniami: koparką, koparko-ładowarką, maszyną papierniczą i spycharką oraz w zawodach związanych z handlem.

B) Barometr zawodów

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy ponownie przystąpił do realizacji badania „Barometr zawodów” według zaleceń Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które stanowi krótkookresową (jednoroczną) prognozę zapotrzebowania na zawody. Realizacja badania polega na spotkaniu ekspertów rynku pracy, w trakcie którego opracowana zostaje lista zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych na lokalnym rynku pracy.

Badanie dla miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego odbyło się 27 września 2016 roku w siedzibie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy. W panelu eksperckim uczestniczyli pracownicy PUP Bydgoszcz, tj. doradcy klienta zajmujący się obsługą pracodawców, osób bezrobotnych oraz wydawaniem opinii ws. zatrudnienia cudzoziemców (łącznie 3 osoby), a także przedstawiciele agencji zatrudnienia Manpower oddział w Bydgoszczy oraz przedstawiciele Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o. o. Za prawidłowy przebieg badania odpowiadali: koordynator powiatowy z PUP Bydgoszcz i koordynator wojewódzki z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Wyniki „Barometru zawodów” udostępnione zostały na stronie internetowej urzędu pracy (bydgoszcz.praca.gov.pl) oraz na stronie internetowej poświęconej badaniu (barometrza-wodow.pl).

Według prognozy ekspertów rynku pracy na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego w 2017 roku wystąpi zapotrzebowanie m.in. na takie zawody jak: administrator stron internetowych, analityk, tester i operator systemów teleinformatycznych, betoniarz i zbrojarz, brukarz, cieśla i stolarz budowlany, elektromechanik i elektryk, inżynier budownictwa, inżynier mechanik, kierowca samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarz, magazynier, murarz i tynkarz, operator obrabiarek skrawających, opiekun osób starszych lub niepełnoprawnych, piekarz, pracownik telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieter, teleankieter, robotnik budowlany, spawacz, ślusarz, tapicer.

Zgodnie z wynikami „Barometru zawodów” w 2017 roku na terenie miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego trudność w znalezieniu zatrudnienia będą mieli m.in. pracownicy w zawodach: bibliotekoznawca, bibliotekarz i specjalista informacji naukowej, biolog, biotechnolog, biochemik, filozof, historyk, politolog i kulturoznawca, inżynier chemik i chemik, inżynier inżynierii środowiska, mechanik pojazdów samochodowych, operator maszyn do produkcji wyrobów chemicznych, pedagog, pracownik administracyjny i biurowy, pracownik socjalny, rolnik i hodowca.

C) Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w 2014 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadzi monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016r. Nr 645 z późn. zm.). Jest to jedno z zadań samorządu województwa i powiatu w zakresie polityki rynku pracy i stanowi źródło danych na temat poziomu popytu i podaży na rynku pracy.

W 2016 roku raport opracowany został w oparciu o „nową metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” opracowaną na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o. o.

Nowa metodologia wprowadziła szereg zmian, dotyczących sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zakresu wykorzystywanych źródeł danych oraz sposobu prezentacji wyników monitoringu. W świetle wskazanych zmian:

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowany jest, jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy doty-

czących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego;

- **zawodami deficytowymi**, określa się zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek bezrobotnych nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym;
- **zawodami zrównoważonymi**, określa się profesje, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **zawodami nadwyżkowymi** określa się zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych. W związku z czym tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10-15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych. Pozostałe zawody mają status analitycznie nieokreślony. Analiza opiera się na wielkich i elementarnych grupach zawodów.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzany jest w celu:

- określenia kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy,
- stworzenia bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
- określenia odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korekty poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,

- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy,
- ułatwienia realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Dane z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoliło dostrzec następujące tendencje występujące w roku 2016 na lokalnym rynku pracy w Bydgoszczy i w Powiecie Bydgoskim:

- Porównując stan w końcu 2016 roku do stanu w roku 2015 zarówno dla Bydgoszczy jak i powiatu bydgoskiego zauważyć można spadek stopy bezrobocia (o 0,6 pkt proc. dla miasta i o 0,9 pkt proc. dla powiatu ziemskiego). Na tle województwa (12,1% - druga najwyższa stopa bezrobocia w kraju), obszar działania PUP Bydgoszcz znajdował się w najkorzystniejszej sytuacji.
- Według stanu w dniu 31.12.2016r. w PUP Bydgoszcz zarejestrowanych było 8.012 mieszkańców Bydgoszczy, tj. o 791 osób (o 9,0%) mniej niż w końcu 2015 roku oraz 3.152 mieszkańców powiatu bydgoskiego, tj. o 349 osób (o 10,0%) mniej niż w 2015 roku.
- W okresie 2016 roku do ewidencji PUP Bydgoszcz trafiło 20.865 osób (w porównaniu do wcześniejszego roku zarejestrowano o 11,9% mniej osób bezrobotnych). W tym samym okresie wyłączono z ewidencji Urzędu 22.005 osób bezrobotnych (spadek o 22% wyłączeń osób bezrobotnych i o 11,8% liczby wyłączeń osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia).
- Do PUP Bydgoszcz najczęściej zgłaszali się przedstawiciele wielkich grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy.
- W końcu 2016r. kobiety zarejestrowane jako bezrobotne stanowiły 55,4% ogółu osób pozostających w ewidencji. W stosunku do roku 2015 ich liczba zmniejszyła się o 5,2%.
- W 2016 roku jako zawody deficytowe uznano 28 elementarnych grup zawodów (oraz 7 grup jako maksymalnie deficytowe) w Bydgoszczy i 8 w powiecie bydgoskim (oraz 7 grup jako maksymalnie deficytowe). Przede wszystkim na lokalnym rynku pracy poszukiwane były zawody związane z branżą IT: projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych, specjaliści ds. baz danych i sieci komputerowych, specjaliści ds. sprzedaży technologii teleinformatycznych, analitycy systemów komputerowych, a także kontrolerzy procesów metalurgicznych, kontrolerzy procesów chemicznych. W powiecie bydgoskim są to m. in. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, hodowcy drobiu, operatorzy maszyn do szycia, hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych.

- Do elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w Bydgoszczy w 2016 roku zaliczali się: pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, kreślarze, sekretarze medyczni i pokrewni, strażacy, formierze odlewniczy i pokrewni, natomiast w powiecie bydgoskim byli to m. in.: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, zmiataacze i pokrewni, robotnicy pracujący przy przeładunku towarów, monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych, kierownicy ds. marketingu i sprzedaży, robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych, operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa drewna, blacharze, stolarze meblowi i pokrewni, kierownicy biura.
- W 2016 roku w Bydgoszczy 8 elementarnych grup zawodów określono mianem zawodów zrównoważonych: inżynierowie ds. przemysłu i produkcji, sprzedawcy w stacji paliw, kierowcy samochodów ciężarowych, kierownicy ds. produkcji przemysłowej, nauczyciele kształcenia zawodowego, maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, cieśle i stolarze budowlani, pracownicy ds. statystyki, finansów i ubezpieczeń; natomiast w powiecie bydgoskim wyszczególniono w tej kategorii 3 grupy zawodów: pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani, betoniarze, zbrojarze i pokrewni oraz technicy elektrycy.

Pełny raport z Monitoringu opublikowany został na stronie bydgoszcz.praca.gov.pl w czerwcu 2017r.

D) Badanie wśród pracodawców i przedsiębiorców współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy w ramach organizacji miejsc stażu finansowanych ze środków Funduszu Pracy i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Badanie zrealizowane zostało w 2016 roku wśród 1.058 pracodawców z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Jego celem było poznanie opinii na temat współpracy z bydgoskim urzędem pracy.

Analiza wyników badania pozwoliła na stwierdzenie, że:

- W próbie badawczej znalazły się przede wszystkim przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób (52,8%), funkcjonujące na lokalnym rynku pracy od ponad 10 lat (46,8%), należące do sekcji pozostała działalność usługowa (16,8%)
- 92,7% organizatorów stażu było zadowolonych z pracy wykonanej przez stażystę pozyskanego, dzięki pomocy PUP Bydgoszcz. Przeciwnego zdania było zaledwie 3,0% ankietowanych.

- W opinii badanych pracodawców stażyści w ich firmie to przede wszystkim osoby punktualne (87,7% respondentów wyraziło taką opinię), solidne w realizacji obowiązków (86,4%), a także gotowe do zdobywania nowych umiejętności i doświadczeń zawodowych (79,0%).
- Zawarcie umowy z PUP Bydgoszcz o odbyciu stażu umożliwiło organizatorom przede wszystkim sprawdzenie i pozyskanie nowego pracownika (85,6% respondentów wyraziło taką opinię) oraz przyuczenie pracownika do wykonywania zawodu (71,9%).
- Do negatywnych stron związanych z umową stażową pracodawcy zaliczyli głównie: zbyt krótki okres stażu (42,2%) a także dużo formalności przy ubieganiu się o staż (27,6%).
- Spośród 1.058 badanych miejsc stażowych u 81 (tj. 7,7%) doszło do przerwania stażu. Główną przyczyną przerwania było podjęcie przez stażystów zatrudnienia (28,4% spośród wskazanych przerw) oraz stan zdrowia uniemożliwiający kontynuowanie stażu (16,0% spośród wskazanych przerw).

E) Monitoring przebiegu szkoleń realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Zgodnie z obowiązkiem ustawowym PUP w Bydgoszczy prowadzi na bieżąco monitoring przebiegu szkoleń, którego celem jest zapewnienie poprawnej ich realizacji. Do jednej z form monitoringu zalicza się badanie prowadzone wśród osób bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach przy użyciu kwestionariusza ankiety. W 2016 roku badanie realizowane było wśród uczestników szkoleń grupowych (w tym z zakresu umiejętności poszukiwania pracy) i indywidualnych. Dzięki uwagom i zastrzeżeniom zgłaszanym przez respondentów, PUP może na bieżąco reagować na sytuacje problemowe. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób bezrobotnych, PUP uwzględnia również propozycje respondentów, które stanowią cenną wskazówkę przy sporządzaniu planu szkoleń na następny rok. W 2016 roku badaniem ankietowym objęto 440 uczestników szkoleń grupowych oraz 61 uczestników szkoleń indywidualnych.

Z analizy wyników badania przeprowadzonego wśród uczestników szkoleń grupowych można stwierdzić, że:

- Wśród badanych uczestników szkoleń organizowanych w trybie grupowym przeważali mężczyźni (65,2%), osoby z wykształceniem średnim technicznym (25,4%), w wieku od 31 do 40 lat (29,7%).
- Największa liczba osób bezrobotnych uczestniczyła w szkoleniach dla kierowców. Ich odsetek w ogóle uczestników szkoleń grupowych organizowanych przez PUP Byd-

guszcz w 2016 roku wynosił 18,0%. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również kursy dla operatorów maszyn i urządzeń (16,6%) oraz spawaczy i ślusarzy (13,1%).

- Szkolenia organizowane przez bydgoski urząd spełniły oczekiwania 95,8% respondentów. Niezadowoleni z kursu organizowanego przez PUP stanowili 1,9% badanych osób.
- 97,4% ankietowanych nie zgłosiło zastrzeżeń do prowadzonych zajęć oraz wykładów.
- Osoby bezrobotne w czasie badania wskazały swój poziom zadowolenia z poszczególnych aspektów szkolenia. Najwyższy odsetek pozytywnych ocen odnotowano w przypadku atmosfery zajęć (98,6% pozytywnych ocen). Z ilości zajęć praktycznych zadowolonych było 90,1% uczestników szkoleń organizowanych przez PUP, natomiast z pozyskanych materiałów szkoleniowych zadowolonych było 89,9% respondentów.
- Po zakończeniu szkolenia większość badanych osób, tj. 88,7% zamierzało podjąć pracę zgodną z kwalifikacjami uzyskanymi na kursie, 6,0% natomiast planowało rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Badanie wśród 61 uczestników szkoleń organizowanych przez PUP w trybie indywidualnym umożliwiło stwierdzenie, że:

- Na szkolenie w trybie indywidualnym zdecydowali się przede wszystkim mężczyźni (82,0% respondentów). Co czwarty badany ukończył szkołę zasadniczą zawodową, lub średnią techniczną, co szósty natomiast legitymował się wykształceniem średnim ogólnym, bądź wyższym. Badani to przede wszystkim osoby w wieku od 31-40 lat (stanowili 32,8% respondentów).
- Największym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych cieszyły się szkolenia skierowane do kierowców (49,2% wszystkich szkoleń w trybie indywidualnym) oraz operatorów maszyn i urządzeń (14,8%).
- Szkolenia organizowane przez PUP Bydgoszcz w trybie indywidualnym spełniły oczekiwania wszystkich respondentów.
- W opinii badanych osób bezrobotnych szkolenia odbywały się zgodnie z planem zajęć (wskazanie 98,4% respondentów), a ich poszczególne aspekty takie jak: ilość zajęć praktycznych (98,4%), warunki lokalowe (100,0%), materiały szkoleniowe (98,4%), atmosfera zajęć (98,4%) były dla nich zadowalające.
- Zdecydowana większość badanych uczestników szkoleń w trybie indywidualnym zamierzała po ich zakończeniu podjąć zatrudnienie zgodne z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi (90,2%). 3,3% respondentów planowała rozpoczęcie działalności gospodarczej po szkoleniu. Pozostali nie udzielili odpowiedzi na pytanie.

Dodatkowo 16 osób bezrobotnych rozpoczęło w 2016 roku udział w szkoleniu umożliwiającym uczestnikom uzyskanie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Z badania opinii 15 uczestników powyższego szkolenia wynika, że:

- W szkoleniu udział wzięły przede wszystkim kobiety (86,7%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (46,7%) oraz osoby w wieku od 51 do 60 lat (86,7%).
- Warunki, w jakich odbyło się szkolenie zostały ocenione bardzo dobrze (86,7% przyznało bardzo wysoka ocenę, pozostali wysoką). Równie pozytywnie ocenione zostały pozostałe aspekty szkolenia, takie jak: sala, materiały szkoleniowe oraz atmosfera zajęć (100,0% pozytywnych opinii);
- Uczestnicy szkolenia ocenili doradcę zawodowego, pełniącego rolę prowadzącego szkolenie. Przyznano mu ocenę ogólną o wartości 6,0 co stanowiło najwyższą notę na skali. Bardzo pozytywnie odebrany został dobór tematów, stosowane przez doradcę metody szkoleniowe oraz poziom przekazanej wiedzy i umiejętności (100,0% pozytywnych opinii);
- Wartość merytoryczna szkolenia została oceniona bardzo wysoko przez uczestników (nota 6,0). Do najbardziej przydatnych zagadnień poruszanych w trakcie szkolenia, zaliczyli oni: rozmowę kwalifikacyjną, mocne i słabe strony kandydata na pracownika oraz zarządzanie sobą podczas poszukiwania zatrudnienia;
- Wszyscy badani przyznali, że po ukończeniu szkolenia wzrosły ich umiejętności w poszukiwaniu pracy.
- Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy spełniło oczekiwania wszystkich osób bezrobotnych w nim uczestniczących.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy na bieżąco dokonuje aktualizacji bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową, na podstawie danych przekazywanych przez te jednostki. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teleadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

Tabela nr 1. STOPA BEZROBOCIA

okres	Polska (%)	województwo (%)	powiat bydgoski (%)
grudzień 2015	9,7	13,2	8,9
styczeń 2016	10,2	13,8	9,3
luty 2016	10,2	13,9	9,5
marzec 2016	9,9	13,5	9,0
kwiecień 2016	9,4	13,0	8,8
maj 2016	9,1	12,6	8,2
czerwiec 2016	8,7	12,2	7,9
lipiec 2016	8,5	11,9	7,9
sierpień 2016	8,4	11,8	7,9
wrzesień 2016	8,3	11,7	7,8
październik 2016	8,2	11,6	7,8
listopad 2016	8,2	11,7	7,9
grudzień 2016	8,3	12,1	8,0
styczeń 2017	8,6	12,5	8,4
luty 2017	8,5	12,4	8,3
marzec 2017	8,1	11,9	8,1
kwiecień 2017			

Tabela nr 2. ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE
XII.2015r. - IV.2017r. W POWIECIE BYDGOSKIM

miesiąc	liczba bezrobotnych w PUP ogółem	powiat bydgoski	zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca
grudzień 2015	12.304	3.501	
styczeń 2016	13.055	3.695	+194
luty 2016	13.214	3.758	+63
marzec 2016	12.850	3.577	-181
kwiecień 2016	12.399	3.457	-120
maj 2016	11.764	3.201	-256
czerwiec 2016	11.491	3.116	-85
lipiec 2016	11.360	3.088	-28
sierpień 2016	11.301	3.081	-7
wrzesień 2016	11.251	3.076	-5
październik 2016	11.165	3.062	-14
listopad 2016	11.181	3.109	+47
grudzień 2016	11.164	3.152	+43
styczeń 2017	11.737	3.358	+206
luty 2017	11.702	3.343	-15
marzec 2017	11.234	3.239	-104
kwiecień 2017	10.764	3.102	-137

**Tabela nr 3. NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOCIA W POWIECIE BYDGOSKIM
W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2016 ROKU**

	liczba osób bezrobotnych z powiatu	napływ	odpływ	
			ogółem	z tytułu podjęcia pracy
grudzień 2015	3.501			
styczeń 2016	3.695	579	385	202
luty 2016	3.758	573	510	228
marzec 2016	3.577	583	764	339
kwiecień 2016	3.457	500	620	283
maj 2016	3.201	365	621	278
czerwiec 2016	3.116	444	529	231
lipiec 2016	3.088	437	465	215
sierpień 2016	3.081	467	474	198
wrzesień 2016	3.076	572	577	297
październik 2016	3.062	524	538	280
listopad 2016	3.109	469	422	240
grudzień 2016	3.152	510	467	289
grudzień 2016	3.152	6.023	6.372	3.080
Różnica 31.12.2015r. - 31.12.2016r. = - 349 osób, tj. - 10,0%				

Tabela nr 4. LICZBA BEZROBOTNYCH W POWIECIE BYDGOSKIM WG PŁCI (XII.15r. - IV.17r.)

miesiące	PUP ogółem	mężczyźni	kobiety	powiat bydgoski	
				mężczyźni	kobiety
grudzień 2015	12.304	5.647	6.657	1.516	1.985
styczeń 2016	13.055	6.089	6.966	1.613	2.082
luty 2016	13.214	6.169	7.045	1.645	2.113
marzec 2016	12.850	5.966	6.884	1.559	2.018
kwiecień 2016	12.399	5.699	6.700	1.464	1.993
maj 2016	11.764	5.338	6.426	1.338	1.863
czerwiec 2016	11.491	5.139	6.352	1.276	1.840
lipiec 2016	11.360	5.017	6.343	1.251	1.837
sierpień 2016	11.301	4.924	6.377	1.238	1.843
wrzesień 2016	11.251	4.903	6.348	1.247	1.829
październik 2016	11.165	4.855	6.310	1.257	1.805
listopad 2016	11.181	4.911	6.270	1.313	1.796
grudzień 2016	11.164	4.971	6.193	1.341	1.811
styczeń 2017	11.737	5.262	6.475	1.427	1.931
luty 2017	11.702	5.283	6.419	1.415	1.928
marzec 2017	11.234	5.018	6.216	1.396	1.843
kwiecień 2017	10.764	4.761	6.003	1.298	1.804

**Tabela nr 5. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W OKRESIE XII.2015r. - IV.2017r.**

miesiąc	bezrobotni w PUP ogółem	z prawem do zasiłku	powiat bydgoski		
			ogółem	z prawem do zasiłku	bez prawa do zasiłku
grudzień 2015	12.304	2.063	3.501	557	2.944
styczeń 2016	13.055	2.181	3.695	607	3.088
luty 2016	13.214	2.232	3.758	649	3.109
marzec 2016	12.850	2.135	3.577	592	2.985
kwiecień 2016	12.399	2.035	3.457	567	2.890
maj 2016	11.764	1.899	3.201	504	2.697
czerwiec 2016	11.491	1.897	3.116	493	2.623
lipiec 2016	11.360	1.857	3.088	476	2.612
sierpień 2016	11.301	1.815	3.081	483	2.598
wrzesień 2016	11.251	1.778	3.076	457	2.619
październik 2016	11.165	1.767	3.062	471	2.591
listopad 2016	11.181	1.798	3.109	472	2.637
grudzień 2016	11.164	1.835	3.152	497	2.655
styczeń 2017	11.737	1.971	3.358	554	2.804
luty 2017	11.702	1.982	3.343	535	2.808
marzec 2017	11.234	1.921	3.239	540	2.699
kwiecień 2017	10.764	1.845	3.102	507	2.595

**Tabela nr 6. BEZROBOTNI W POWIECIE BYDGOSKIM Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH - STAN NA 30.IV.2017r.**

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych	Bezrobotni z prawem do zasiłku	
		liczba	%
POWIAT BYDGOSKI	3.102	507	16,3
Białe Błota	386	87	22,6
Dąbrowa Chełmińska	227	33	14,6
Dobrcz	294	42	14,2
Koronowo	1.053	109	10,3
Nowa Wieś Wielka	230	30	13,0
Osielsko	257	42	16,3
Sicienko	257	44	17,1
Solec Kujawski	398	120	30,1

Tabela nr 7. BEZROBOTNI WG WIEKU

bezrobotni z powiatu bydgoskiego				
wiek w latach	31.XII.2015		31.XII.2016	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
18 do 24	490	14,0	412	13,0
25 do 34	906	25,9	887	28,1
35 do 44	725	20,7	645	20,5
45 do 54	719	20,6	601	19,1
55 do 59	450	12,8	384	12,2
60 i powyżej	211	6,0	223	7,1

Tabela nr 8. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

bezrobotni z powiatu bydgoskiego				
staż pracy w latach	31.XII.2015		31.XII.2016	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
bez stażu	409	11,7	355	11,3
do 1 roku	538	15,4	479	15,2
1-5	814	23,3	745	23,6
5-10	521	14,9	454	14,4
10-20	557	15,9	558	17,7
20-30	433	12,3	394	12,5
30 i więcej	229	6,5	167	5,3

Tabela nr 9. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

bezrobotni z powiatu bydgoskiego				
wykształcenie	31.XII.2015		31.XII.2016	
	liczba osób	udział w %	liczba osób	udział w %
wyższe	361	10,3	329	10,4
policealne i średnie zawodowe	605	17,3	558	17,7
średnie ogólnokształcące	288	8,2	255	8,1
zasadnicze zawodowe	1.107	31,6	958	30,4
gimnazjalne i niepełne	1.140	32,6	1.052	33,4

Tabela nr 10. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

bezrobotni z powiatu bydgoskiego				
czas pozostawania bez pracy w m-cach	31.XII.2015		31.XII.2016	
	liczba osób	udział w %	Liczba osób	udział w %
do 1	389	11,1	296	9,4
1 - 3	815	23,3	665	21,1
3 - 6	527	15,0	502	15,9
6 - 12	524	15,0	529	16,8
12 - 24	475	13,6	511	16,2
pow. 24	771	22,0	649	20,6

Powiatowy Urząd Pracy obsługiwał w 2016r. również osoby nie wykazywane w obowiązującej statystyce jako bezrobotne: osoby odbywające staże, prace społecznie użyteczne, skierowane na szkolenia lub miejsca przygotowania zawodowego dorosłych, poszukujących pracy (w tym niepełnosprawnych). Takich osób z terenu powiatu bydgoskiego było na koniec 2016r. 71, czyli 2,3% w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

STAWKI, WSKAŹNIKI, PROGI

Wyszczególnienie	CZERWIEC 2017	
Minimalne miesięczne wynagrodzenie	2 000 zł 00 gr	
Przeciętne wynagrodzenie za kwartał	za I kwartał 2017r.	4 353 zł 55 gr

ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH

przez okres pierwszych 90 dni	brutto	netto z ubezpieczeniem zdrowotnym
– staż pracy do 5 lat - 80%	664 zł 90gr	583 zł 06 gr
– staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	831 zł 10gr	717 zł 30 gr
– staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	997 zł 40gr	851 zł 63 gr
przez okres pozostałych dni przysługiwania zasiłku	brutto	netto z ubezpieczeniem zdrowotnym
– staż pracy do 5 lat - 80%	522 zł 10 gr	468 zł 11 gr
– staż pracy od 5 - 19 lat - 100%	652 zł 60 gr	572 zł 87 gr
– staż pracy co najmniej 20 lat - 120%	783 zł 20 gr	678 zł 71 gr
	brutto	netto z ubezpieczeniem zdrowotnym
STYPENDIUM - 120% kwoty zasiłku z tytułu, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia (liczba godzin nie mniej niż 150)	997 zł 40 gr	851 zł 63 gr
STYPENDIUM Z TYTUŁU DALSZEJ NAUKI - 100% kwoty zasiłku	831 zł 10 gr	717 zł 30 gr
	brutto	netto
STYPENDIUM SZKOLENIOWE - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu niezależnie od wymiaru godzin szkolenia, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do dnia zakończenia szkolenia.	166 zł 30 gr	166 zł 30 gr
STYPENDIUM Z TYTUŁU DALSZEJ NAUKI - 20% kwoty zasiłku przysługujące bezrobotnemu od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej	166 zł 30 gr	166 zł 30 gr
STYPENDIUM Z TYTUŁU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH - 20% kwoty zasiłku	166 zł 30 gr	166 zł 30 gr
DODATEK AKTYWIZACYJNY - do 50% kwoty zasiłku	415 zł 60 gr	386 zł 60 gr

Obowiązujące progi

Osoba bezrobotna może osiągać przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych z innego tytułu niż zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	do 1 000 zł 00 gr	
Kryterium dochodowe wg przepisów o pomocy społecznej	dla osoby samotnie gospodarującej	dla osoby w rodzinie
	634 zł 00 gr	514 zł 00 gr
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	około 20 000 zł	